

[redacted]
Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 26 juni 2018 16:26
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: planning doorrekening en kabinetsreactie

[redacted]
 Wat is reden om voor Prinsjesdag naar buiten te gaan? [redacted]

Groet,
 [redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 26 jun. 2018 om 16:02 heeft [redacted] <[\[redacted\]@minez.nl](mailto:[redacted]@minez.nl)> het volgende geschreven:

Dat is ook een mogelijk tijdpad waaraan PBL/CPB dan ook wel moet willen meewerken en we dan nu een signaal over moeten afgeven.

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 26 juni 2018 15:58

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: RE: planning doorrekening en kabinetsreactie

Waar komt die planning van het Rijk vandaan? Ik had in m'n hoofd: mcke 11 sept, MR 14 sept. Zo net ook met SG besproken, die deelde dat we voor prinsjesdag naar buiten zouden moeten en dat AO 27 september een mooie dwingende planning oplegt.

Kern is wat mij betreft: we hebben eerder dan 27/8 inzage in uitkomsten van PBL en CPB nodig.

[redacted] Wij moeten uiterlijk 15 aug. gewoon eerste ruwe conceptuitkomsten hebben.

Groet,
 [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 26 juni 2018 15:54

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: RE: planning doorrekening en kabinetsreactie

Mooie planning, maar er is een AO op 27 september gepland. Wenselijk is dus om het voor die tijd wel al verstuurd te hebben.

Heb al even met [redacted] besproken, mogelijke punten om rekening mee te houden:

- Wil je de appreciatie al eerder voor prinsjesdag versturen?
- Is er ook nog een MR op de 21ste?
- Is het te vroeg om al in MCKE van de 11de te bespreken?

Groet!

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 26 juni 2018 15:45

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: planning doorrekening en kabinetsreactie

Als ik planning PBL naast planning Rijk leg zie ik een mismatch omdat we niet willen dat PBL eerder publiceert en zeker niet eerder voor Prinsjesdag.

Zal ik [redacted] vragen aan PBL door te geven dat we en dus ook zij obv hun planning niet eerder dan 28/9 kunnen publiceren?

Planning PBL:

27/8: het concept aan de hoogleraarreviewers voorleggen die dan 2-3 dagen de tijd krijgen.

30/8: diezelfde conceptversie ter info aan jullie [redacted] en EZK voorleggen om een eventuele reactie erop voor te bereiden.

14/9: (uitelijk) publicatie in de eerste of tweede (volle) week van september.

Planning Rijk:

28/8 dg-overleg (nog geen doorrekening beschikbaar)

11/9 MCKE: nog geen voorafgaand dg-overleg waarin reactie op doorrekening besproken is

12/9 dg-overleg: bespreking kabinetsreactie mogelijk

18/9 Prinsjesdag

25/9: MCKE dan kan kabinetsreactie afgerond worden

28/9: vaststellen in MR

Van: [redacted]

Verzonden: vrijdag 15 juni 2018 22:17

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Re: Beschikbaar komen doorrekening

Krijgen we wel eerder een (1e) concept op basis waarvan we kunnen beginnen met het schrijven van de appreciatie?

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 15 jun. 2018 om 21:26 heeft [redacted] <[\[redacted\]@minez.nl](mailto:[redacted]@minez.nl)> het volgende geschreven:

Ha ik had [redacted] gevraagd wanneer de pbl studie beschikbaar komt.

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]

<[\[redacted\]@minez.nl](mailto:[redacted]@minez.nl)>

Datum: 15 juni 2018 om 17:51:42 CEST

Aan: [redacted] <[\[redacted\]@minez.nl](mailto:[redacted]@minez.nl)>

Onderwerp: Doorst.:^[FSI] Beschikbaar komen doorrekening^[PDI]

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]

[redacted]@pbl.nl>

Datum: 15 juni 2018 17:46:44 CEST

Aan: [redacted]

[redacted]@minez.nl>

[redacted]@pbl.nl>

Onderwerp: Antw.: Beschikbaar komen
doorrekening

hoi [redacted]

De planning die we aanhouden is vooralsnog dat het concept aan de hoogleraarreviewers wordt voorgelegd op 27 augustus en ze dan 2-3 dagen de tijd krijgen. Als uit de review geen grote dingen volgen kunnen we diezelfde conceptversie dan op 30 augustus ter info aan jullie en EZK voorleggen zodat jullie een eventuele reactie erop kunnen voorbereiden. Ik verwacht dan publicatie in de eerste of tweede (volle) week van september.

Ruimte voor versnelling is er feitelijk niet, maar ik hoor graag of dit voor jullie ook past.

groet!

[redacted]
Verzonden vanaf mijn Samsung Galaxy-smartphone.

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: [redacted]

[redacted]@minez.nl>

Datum: 15-06-18 17:34 (GMT+01:00)

Aan [redacted]

[redacted]@pbl.nl>

Onderwerp: Beschikbaar komen doorrekening

Ha [redacted]

Hadden we al een datum afgesproken wanneer de doorrekeningen na de zomer beschikbaar komen?

Verstuurd vanaf mijn iPad

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u

niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden,

wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: [redacted]@pbl.nl>
Verzonden: maandag 9 juli 2018 13:41
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: planning doorrekening

[redacted] ik heb op die vraag niet echt een antwoord. een deelbaar concept is er dan iig nog niet.
 [redacted], maar ik vermoed dat er in het voorstel voldoende dingen staan waar jullie je ook zonder onze analyse een oordeel over kunnen en moeten vormen. er resteren vanaf ons concept dan nog circa 3 weken om dat oordeel verder fijn te slijpen.
 groet,
 [redacted]

Verzonden vanaf mijn Samsung Galaxy-smartphone.

----- Oorspronkelijk bericht -----
Van: [redacted]
Datum: 09-07-18 12:56 (GMT+01:00)
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: planning doorrekening

[redacted]
 Onderstaande vraag staat nog open en verder graag nog een voorstel voor afspraak over indicator.

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 6 juli 2018 17:09
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: planning doorrekening

Daar is natuurlijk begrip voor maar de vraag is waar we dan al wel over kunnen beschikken om de appreciatie te kunnen gaan schrijven.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 6 jul. 2018 om 16:57 heeft [redacted]@pbl.nl> het volgende geschreven:

Ha [redacted]
 De analyse staat met 6 wkn doorlooptijd midden in de zomer al op maximale spanning. Verder pogen te versnellen is niet reëel.
 Vriendelijke groeten,
 [redacted]

Verzonden vanaf mijn Samsung Galaxy-smartphone.

----- Oorspronkelijk bericht -----
Van: [redacted]@minez.nl>
Datum: 06-07-18 16:29 (GMT+01:00)
Aan: [redacted]@pbl.nl>, [redacted]
 [redacted]@pbl.nl>
Cc: [redacted]@minez.nl> [redacted]
 [redacted]@minez.nl>
Onderwerp: planning doorrekening

Van [redacted] ontvang ik onderstaande mail met de planning voor de doorrekening door PBL. Als wij voor Prinsjesdag de doorrekening incl. kabinetsappreciatie naar de TK willen sturen moeten we

(gezien doorlooptijd via dg-overleg en MCKE) uiterlijk half augustus zeker over een conceptvisie kunnen beschikken. Kunnen jullie aangeven of dat mogelijk is?

Groeten,

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]@pbl.nl>

Datum: 15 juni 2018 17:46:44 CEST

Aan: [redacted]@minez.nl>, [redacted]
[redacted]@pbl.nl>

Onderwerp: Antw.: Beschikbaar komen doorrekening

hoi [redacted]

De planning die we aanhouden is vooralsnog dat het concept aan de hoogleraarreviewers wordt voorgelegd op 27 augustus en ze dan 2-3 dagen de tijd krijgen. Als uit de review geen grote dingen volgen kunnen we diezelfde conceptversie dan op 30 augustus ter info aan jullie en EZK voorleggen zodat jullie een eventuele reactie erop kunnen voorbereiden. Ik verwacht dan publicatie in de eerste of tweede (volle) week van september.

Ruimte voor versnelling is er feitelijk niet, maar ik hoor graag of dit voor jullie ook past. groet!

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 11 juli 2018 13:02
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: publikatie doorrekening
Bijlagen: Proces na de zomer.docx

Ha [redacted]

Ondanks dat we nu in de planning de eerste versie in de mcke van 24 aug hebben gepland, zal deze op zn vroegst 11 sep vast gesteld worden.

Groet!

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 11 juli 2018 11:57
Aan: [redacted]

Onderwerp: publikatie doorrekening

Bij overleg vanmorgen met PBL en CPB werd duidelijk dat CPB de policy heeft om notitie 3 weken na levering aan departement en Klimaatberaad te publiceren. Publicatie vindt eerder plaats als de notitie gelekt wordt. Dat betekent dus wanneer het niet lukt de appreciatie voor Prinsjesdag af te ronden de notitie zonder appreciatie op straat ligt.

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 10 juli 2018 15:38
Aan: [redacted]

Onderwerp: klimaatakkoord en klimaat envelop

Vraag nog even een reactie of ik het goed zie.

16/8 13:30

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Klimaat

Auteur

T 070

@minez.nl

Datum

10 augustus 2018

Kenmerk

DGEM-K / 18214021

Bhm: 18217788

Kopie aan

nota

Proces kabinetsappreciatie + bespreeknotitie MR 24/8

Parafenroute

DG ETM

wnd dir. Directie Klimaat

BBR

Bijlage(n)

3

Aanleiding

In het zomerreces is gewerkt aan de kabinetsappreciatie van het voorstel voor hoofdlijnen van een Klimaatakkoord. De komende maand zal hierover politieke besluitvorming moeten plaatsvinden. De kabinetsappreciatie moet uiterlijk eind september gereed zijn.

Donderdag 16 augustus (13h30-15h00) bespreken we met u:

- het memo t.b.v. de MR van 24 augustus. Deze is interdepartementaal afgestemd via de Ambtelijke Commissie Klimaat & Energie (DG-niveau) en moet uiterlijk vrijdag 17 augustus naar de MR worden verstuurd.
- het proces en de planning om te komen tot de kabinetsappreciatie
- de hoofdlijnen van de concept Kamerbrief Kabinetsappreciatie (deze ontvangt u in de weekendtas van 17 augustus).

Advies

U kunt kennis nemen van bijgevoegde stukken:

- Memo t.b.v. de MR van 24 augustus, incl. aanbiedingsformulier (ter ondertekening)
- Planning Kabinetsappreciatie (ter informatie)

Kernpunten

1. Memo t.b.v. MR 24 augustus (ter accordering)

Ontvangen BBR

2. Planning

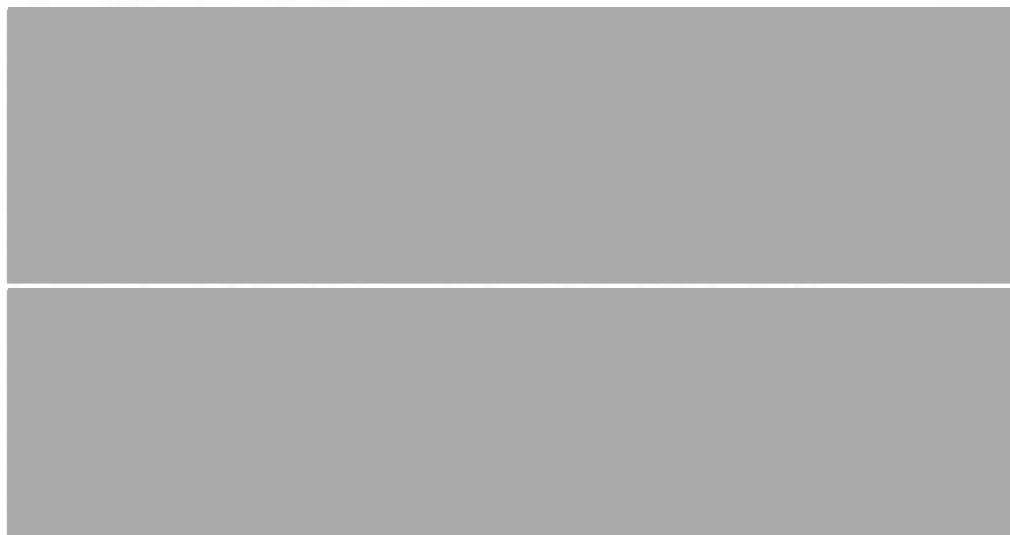
We bespreken a.d.h.v. de planning graag met u de volgende punten:

a. Publicatie van de appreciatie vóór of ná de ABP

- In de MCKE van 10 juli is afgesproken dat we, afhankelijk van de resultaten van de doorrekening en politieke besluitvorming, streven om de kabinetsappreciatie vóór de ABP (MR van 14 september) gereed hebben.
- Gezien het feit dat er op een aantal punten nog nadere politieke besluitvorming plaats moet vinden en de (ambtelijke) voorbereiding van de (sector)appreciaties nog in volle gang is, is een tijdspad waarin we koersen op publicatie vóór de ABP zeer ambitieus, zo niet onrealistisch. Daarom wordt voorgesteld om de planning te hanteren, die erop gericht is om de kabinetsappreciatie eind september aan de Kamer aan te bieden.
- Dit betekent dat de appreciatie in de MCKE van 25 september en de MR van 28 september vastgesteld moeten worden, zodat:
 - De appreciatie gereed is, vóór PBL de doorrekening publiceert (eind september);
 - De tafels vanaf oktober verder kunnen met de uitwerking van het voorstel, zodat het definitief Klimaatakkoord aan het eind van het jaar, en in ieder geval vóór de Provinciale Statenverkiezingen (maart 2018) gereed is.

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Klimaat

Kenmerk
DGETM-K / 18214021

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 14 augustus 2018 15:43
Aan: 'Ed Nijpels'; [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: PBL

Ed, [REDACTED]
Even nagevraagd nàv overleg vanochtend of er nog contact is geweest sinds gesprek Ed/Sandor tussen Sandor en PBL over werkwijze rondom publicatie doorrekening met kabinetsreactie.

Vandaag was ACKE (voorheen DG-overleg) waarin Pieter Boot de trits concept op 27aug, vaststelling op 10 sept, publicatie met kabinetsreactie (uiterlijk eind sept) heeft bevestigd.

Dit zou dus goed moeten gaan.

[REDACTED]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 22 augustus 2018 13:36
Aan: [redacted]
CC: [redacted]@ser.nl; [redacted]
Onderwerp: Re: Pbl

Wij nemen iig contact op met boot.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 22 aug. 2018 om 12:46 heeft [redacted]@minez.nl> het volgende geschreven:
 >
 > Pieter Boot zei zojuist letterlijk het volgende:
 > - er komt geen concept op 27 augustus maar een week later. Op 3 september komt er dan een samenvatting, die op papier verspreid wordt aan 1 contactpersoon per ministerie (dit ivm lekgevaar). Reden voor een week later dat ze de reviews van de hoogleraren en de consultants nog willen meenemen.
 > - volgende week 28/8 komt er WEL een presentatie van PBL in het Klimaatberaad smal, waar Sandor bij is.
 > - PBL zou wel vast kunnen houden aan definitieve oplevering op 10/9. Indruk Pieter was dat dit voor het Rijk van belang was in verband met de appreciatie. Afgesproken dat we (Ed [redacted], EZK en PBL) nog zullen bezien of we wel willen vasthouden aan 10/9, omdat dat de tijd voor reactie op het concept verkleint. We hebben 10/9 als datum voor het definitieve stuk niet nodig voor de kabinetsappreciatie is mijn beeld. Definitieve versie daarvan ligt volgend de huidige planning in de MCKE van 25/9 en de MR van 28/9.

>
 > -----Oorspronkelijk bericht-----
 > Van: [redacted]
 > Verzonden: woensdag 22 augustus 2018 12:36
 > Aan: [redacted]
 > CC: [redacted]@ser.nl
 > Onderwerp: Pbl
 >
 > Ha,
 > We hebben nog eens de voicemail van Pieter afgeluisterd, en afspraak is:
 >
 > Vrijdag aanstaande krijgen wij, als klimaatberaad, concept.
 > Verspreiding (kleine kring) is dan aan ons.

> [redacted]
 >
 > [redacted]
 > Ed [redacted]
 >
 > [redacted]
 >
 > Verstuurd vanaf mijn iPhone

memo

Proces en voortgang kabinetsappreciatie op het Voorstel
voor hoofdlijnen van een Klimaatakkoord

1. Aanleiding

Op 10 juli jl. heeft de voorzitter van het Klimaatberaad het voorstel voor hoofdlijnen van een Klimaatakkoord aangeboden aan het kabinet. Het kabinet zal het voorstel, mede op basis van de doorrekening van het PBL en het CPB, voorzien van een appreciatie en deze naar het parlement sturen. Om verdere voortgang te kunnen maken aan de sectortafels in de tweede helft van dit jaar is op een aantal onderwerpen nadere politieke besluitvorming dóór het kabinet nodig.

Doel memo

Dit memo is bedoeld om:

- i) afspraken te maken over het proces om te komen tot een kabinetsappreciatie van het voorstel voor hoofdlijnen, inclusief het doel van de appreciatie en de politieke sondering;
- (ii) de belangrijkste politieke onderwerpen te identificeren waarover in de kabinetsappreciatie een besluit nodig is.

2. Proces

In de MCKE van 10 juli is besloten dat de keuze voor het moment van sturen van de kabinetsappreciatie in september (voor of na Prinsjesdag) mede wordt bepaald door de uitkomst van de doorrekening.

De eerste concepten van de doorrekeningen van het PBL en het CPB zullen naar verwachting op 27 augustus beschikbaar zijn. De planbureaus streven naar afronding van de definitieve doorrekening rond 10 september. Op basis van de PBL-analyse van vlak vóór de zomer, is al wel een eerste inschatting te maken van de verwachte resultaten. Mede op basis van deze analyse is het zodoende mogelijk alvast te starten met het maken van de appreciatie en het inzichtelijk maken van de politieke keuzes.

Een tijdspad waarin de kabinetsappreciatie vóór Prinsjesdag wordt gepubliceerd, lijkt niet realistisch. Er wordt gestreefd naar vaststelling van de kabinetsappreciatie in ieder geval eind september.

De reden voor dit tijdspad is tweeledig:

1. De definitieve doorrekening is rond 10 september gereed en PBL zal deze uiterlijk 20 dagen na afronding publiceren, ongeacht of er een kabinetsappreciatie is. Het is onwenselijk dat de doorrekening wordt gepubliceerd zonder dat kabinetsappreciatie gereed is.
2. De tafels hebben uiterlijk voor het herfstreces (19 oktober) duidelijkheid nodig over de keuzes van het kabinet en de uitkomsten van het debat met de Kamer hierover, om een Klimaatakkoord voor het einde van het jaar of zelfs vóór de Provinciale Statenverkiezingen in maart 2019 af te kunnen ronden. Grote vertraging met het afronden van het definitieve Klimaatakkoord heeft zowel voor het momentum aan de tafels als de politieke uitstraling negatieve gevolgen.

Planning en proces

Voorgesteld wordt de planning en het proces voor de kabinetsappreciatie als volgt in te richten:

- In de MR van 24 augustus wordt vooruitgeblikt op het proces en de belangrijkste politieke onderwerpen waarop besluit in de appreciatie nodig zijn.
- In de MCKE van 11 september vindt een eerste bespreking plaats van de politieke keuzes die per onderwerp gemaakt moeten worden. Tevens zal begin september een Bewindspersonenoverleg worden georganiseerd om uitgebreider bij de besluitpunten stil te staan.
- In de MCKE van 25 september vindt een tweede bespreking plaats van de politieke keuzes. In deze MCKE wordt ook besloten over de politieke keuzes en wordt de kabinetsappreciatie geaccordeerd ten behoeve van vaststelling in de MR van 28 september.

Kenmerk

DGETM-K / 18203600

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Klimaat

Kenmerk
DGETM-K / 18203600

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 24 augustus 2018 17:00
Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor) [REDACTED]
Onderwerp: Terugkoppeling MR proces Klimaatakkoord

Allen,

Hierbij een terugkoppeling van de belangrijkste punten nav. bespreking in de MR van de procesnotitie over het Klimaatakkoord:

Algemeen

- Waardering voor het breed opgezette proces met voldoende momenten voor het kabinet om over de inhoudelijke keuzes te praten.

Tijdschema

- [REDACTED]

- [REDACTED]

- [REDACTED]

Het lijkt me goed om maandag in het regulier overleg nog even opnieuw stil te staan bij de planning, mede naar aanleiding van het gesprek dat de minister maandagochtend heeft met Nijpels.

Groet,

.....
Ministerie van Economische Zaken
Programmadirectie Energie-uitdagingen 2020
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T: 070 [REDACTED]
M: 06 [REDACTED]
E: [REDACTED]@minez.nl

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 28 augustus 2018 07:45
Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor)
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Overleg met Boot c.s.

We zorgen dat je de aangepaste planning hebt voordat het KB van vanmiddag

Van: [redacted]@minez.nl]
Verzonden: dinsdag 28 augustus 2018 7:44
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: Overleg met Boot c.s.

Ik wil die planning voor het KB vanmiddag graag heel precies weten. Want ik word daar ongetwijfeld op bevestigd. Wanneer praat wie met KB smal en wanneer KB breed. Sandor

Op 27 aug. 2018 om 22:19 heeft [redacted]@minez.nl> het volgende geschreven:

Klopt. We hebben vandaag de planning opnieuw met de minister door gesproken, vooral naar aanleiding van de MR van afgelopen vrijdag. [redacted] past de planning aan nav het overleg met de minister.

In de nieuwe planning nemen we woordvoerders en klimaatberaad smal in eerste instantie (in september) vooral procesmatig mee en pas op een later moment inhoudelijk. Dit hebben we heel expliciet besproken, omdat het inhoudelijk meenemen van de voorzitters (en ook de andere overheden) nu op een later moment gebeurt. Aangepaste planning mailen we zsm rond, en komen we volgende week nog op terug bij de minister.

Van: [redacted]@minez.nl]
Verzonden: maandag 27 augustus 2018 22:00
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Fwd: Overleg met Boot c.s.

Las ik goed dat MEZK vond dat planbureau maar zsm naar buiten moet met een kort briefje? Ik neig daar ook toe gegeven het feit dat appreciatie pas begin okt komt. S

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]
Datum: 27 augustus 2018 om 14:25:16 CEST
Aan: Sandor Gaastra [redacted]@minez.nl>
Kopie: [redacted]@minez.nl>, [redacted]@ser.nl" - [redacted]@ser.nl>, [redacted]@minez.nl>
Onderwerp: Overleg met Boot c.s.

Sandor,

Zojuist hebben we overleg gehad met Boot c.s.

Hun schema ziet er als volgt uit.

Morgen krijgen we de sheets over hun bevindingen op papier. Op 3 september krijgen we (en jullie) de samenvatting waarop we drie dagen mogen reageren. Op 10 september krijgen we het totale verhaal. Op 28 september gaan zij naar buiten. Bij die laatste datum hebben wij betoogd dat dat alleen zou kunnen als ook de kabinetsappreciatie gereed was, maar de reactie was dat deze datum is geaccordeerd door de ACKE en dat verder uitstel de positie van het PBL beschadigd.

We spreken elkaar morgen.

Groet,

Ed

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 28 augustus 2018 20:39
Aan: [redacted]
Onderwerp: Re: Conclusies en afspraken Klimaatberaad 28 augustus

Ha [redacted]
 Prima weergave zo.
 Moeten planning wel met CPB kortsluiten deze week.
 En [redacted] zal het ook rijksbreed moeten mededelen via Sandor.

Jammer dat we niet hebben gesproken over de procesmail.
 Moment van communiceren komt nog steeds precies.
 Elke voorzitter doet dat nu voor zich verwacht ik.

Wellicht toch goed om dat mee te nemen richting voorz deze week?
 Heb je daarover nog met Ed gesproken?

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 28 aug. 2018 om 19:40 heeft [redacted] <[redacted]@ser.nl> het volgende geschreven:

Verzonden vanaf mijn Samsung Galaxy-smartphone.

Hoi [redacted]

Hier mijn beknopte samenvatting van conclusies en afspraken. Graag jouw aanvullingen en correcties.

Zie ook de aantekeningen van [redacted]

Groet,

[redacted]

Conclusies en afspraken Klimaatberaad dinsdag 28 augustus 2018

Aanwezig: [redacted] Gaastra, Van Geel, [redacted] Janssen, Nijhof, Nijpels, Samson, Vendrik, [redacted]

Gasten: Boot en [redacted] (PBL)

1. Kabinetsappreciatie wordt niet voor Prinsjesdag verwacht.
2. Analyse van PBL en CPB:
 - Het eindrapport wordt in de week van 10 september afgerond.

- Het smalle Klimaatberaad ontvangt op 3 september de concept samenvatting en heeft 3 dagen de tijd om commentaar te leveren.
- Het eindrapport wordt in de week van 10 september met een technische briefing voor de pers aangeboden aan Nijpels. Enkele dagen daarna wordt een vergadering van het brede Klimaatberaad gepland, zodat de leden vragen over de analyse kunnen stellen aan de planbureau's.
- Wanneer de PM voor mobiliteit wordt ingevuld, biedt de analyse volgens het Klimaatberaad een beeld van het potentieel aan emissiereductie dat met het Voorstel op hoofdlijnen te realiseren is. Wens is dat het eindrapport ook expliciet maakt wat nodig is om dit potentieel te realiseren.

3.

4.

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 29 augustus 2018 00:13
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: Klimaatberaad

Met het risico dat ik hetzelfde vraag als [redacted]: als ik het goed begrijp gaat Ed de definitieve rapportage in de week van 10 september aan de pers presenteren en is het daarmee openbaar.

Ik verkeerde in de veronderstelling dat we na 10 september nog de '20 dagen termijn' hadden, waarin we de (korte) aanbiedingsbrief aan de Kamer kunnen voorbereiden en bv. ook andere bewindspersonen/het kabinet en de woordvoerders kunnen meenemen/informereren.

In de planning die we maandag met de minister bespraken zaten we op aanbidding aan de Kamer eind september.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 28 aug. 2018 om 22:16 heeft [redacted] @minez.nl> het volgende geschreven:

Excuus, was een onhandige typo van mijn kant. Ik doelde idd op de publicatie vd doorrekening - die dus aldus conclusie vóór APB gepubliceerd worden.

Op 28 aug. 2018 om 22:12 heeft [redacted] @minez.nl> het volgende geschreven:

Nee niet de appreciatie.

Alleen de pbl-doorrekening. Dus eigenstandig.

Met daarop dus dan procesbrief.

Cf wat Ed en Sandor voorafgaand aan KB hadden besproken.

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 28 aug. 2018 om 21:57 heeft [redacted] @minez.nl> het volgende geschreven:

Thanks [redacted] Dubbel checkvraag; het KB wil dus de appreciatie vóór Prinsjesdag publiceren? (Ik dacht nml 28 sept??). Dan moeten we voor de MP nml hele strakke duidelijke spreeklijnen meegeven voor de APB en alvast woordvoering inseinen [redacted]

[redacted]

Fijne avond!!

[REDACTED]

Op 28 aug. 2018 om 21:24 heeft [REDACTED]
[REDACTED]@minez.nl> het volgende geschreven:

Zie helemaal onderstaand belangrijkste
(concept)conclusies/afspraken klimaatberaad smal
van zojuist.

[REDACTED]

[REDACTED]

-Qua proces doorrekening koersen we dus nu op de
week van 10 sept.

Dus de variant 'zo vroeg mogelijk na afronding door
PBL'.

Daarna dan klimaatberaad breed met toelichting
doorrekening, en ruimte voor voorz. om
sectortafels bijeen te roepen om over doorrekening
te praten.

[REDACTED]

NB: Morgenochtend zit ik bij RVO in Utrecht met
Ed.

In de middag beter telefonisch bereikbaar.

[REDACTED] was erbij, dus hij is ook te bevragen :)

Groet,
[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Conclusies en afspraken
Klimaatberaad dinsdag 28
augustus 2018

Aanwezig:

[redacted] Gaastra, Van Geel, [redacted]
[redacted] Janssen, Nijhof, Nijpels,
Samson, Vendrik, [redacted]

Gasten: Boot en [redacted] (PBL)

1. Kabinetsappreciatie wordt niet voor Prinsjesdag verwacht.
2. Analyse van PBL en CPB:
 - Het eindrapport wordt in de week van 10 september afgerond.
 - Het smalle Klimaatberaad ontvangt op 3 september de concept samenvatting en heeft 3 dagen de tijd om commentaar te leveren.
 - Het eindrapport wordt in de week van 10 september met een technische briefing voor de pers aangeboden aan Nijpels. Enkele dagen daarna wordt een vergadering van het brede Klimaatberaad gepland, zodat de leden vragen over de analyse kunnen stellen aan de planbureau's.

- [redacted]

3.

4.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 augustus 2018 12:26
Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor) [REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: Presentatie doorrekening

Is als nav kberaad afgelopen dinsdag als volgt vastgesteld:

op donderdag 13 september, van 10.30 tot 12.30 uur, in het gebouw van PBL.

Ed neemt in ontvangst van Mommaas, waarna Boot technisch toelicht voor de pers.

[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 augustus 2018 16:18
Aan: [REDACTED] Gaastra, mr. A.F. (Sandor)
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Pbl en mobiliteit

Net al even bij Sandor besproken. Gaan inderdaad voor 13/9, tenzij de MP dat echt niet wil. We spreken morgen
 [REDACTED] oa hierover.

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 augustus 2018 16:17
Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor)
CC: [REDACTED]
van [REDACTED]
Onderwerp: Re: Pbl en mobiliteit

[REDACTED] is met Boot nu 13 sept overeengekomen...

Verstuurd vanaf mijn iPad

> Op 30 aug. 2018 om 15:05 heeft Gaastra, mr. A.F. (Sandor) [REDACTED]@minez.nl> het volgende geschreven:
 >
 > Mooi. Vraag is nog wel wat te doen met de publicatiedatum. Ik ben er voorstander van dat PBL gewoon op 12
 sept publiceert, en dat mezk stukken aanbiedt aan TK met korte brief met daarin ook planning appreciatie.
 Hebben we dat al zo afgeconcludeerd met MEZK (en daarna MR?).
 >
 > Sandor
 >
 >> Op 30 aug. 2018 om 12:41 heeft [REDACTED]@minez.nl> het volgende
 geschreven:
 >>
 >> Hoi Sandor,

>> [REDACTED]
 >> [REDACTED]
 >> [REDACTED]
 >> Verstuurd vanaf mijn iPhone

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 augustus 2018 16:31
Aan: 'Ed Nijpels'
CC: [REDACTED]
Onderwerp: pbl publicatie

Ha Ed,
EZK spreekt morgen met AZ over planning 13 sept naar buiten.
Wens EZK is ook om, net als met de hoofdlijnen, het stuk aan te bieden aan de TK. Incl. korte oplegger van MEZK met planning appreciatie.
Dit strookt met jouw beeld?
Wellicht is het goed om richting PBL nog signaal af te geven dat AZ morgen nog wordt geconsulteerd.
Of zijn ze al begonnen met uitnodigen?

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 augustus 2018 16:58
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: 2 puntjes

Van: [REDACTED]@minienm.nl]
Verzonden: donderdag 30 augustus 2018 16:54
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: 2 puntjes

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 augustus 2018 16:53:37 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna
Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor)
CC: [REDACTED]
Onderwerp: 2 puntjes

Sandor,

Bij deze een meer formele mededeling dat we op 13 september het rapport over de analyse van de hoofdlijnen klimaatakkoord in een openbare bijeenkomst aan Ed Nijpels gaan aanbieden. Dit is dus de uitwerking van het voorstel dat Ed in het Klimaatberaad deed om te streven naar publicatie in de week van 10 september. Ik neem aan dat dit geen verrassing voor je is.

[REDACTED]

Pieter.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging
Directie Klimaat

Auteur

T 070

@minez.nl

Datum

31 augustus 2018

Kenmerk

DGETM-K / 18231776

nota

Ondertekening MCKE-stukken 11 september + Klimaat
regulier

Kopie aan

Parafenroute

DG ETM

K. wnd. directeur

BBR

Bijlage(n)

8

Aanleiding

De MCKE van 11 september bespreekt:

1. Inzet Klimaatvelop 2019
2. Eerste concept kabinetsappreciatie Klimaatakkoord
3. Tijdstip publicatie PBL doorrekening.

We zullen de bijbehorende stukken tijdens het Klimaat regulier a.s. maandag 3 september (15h00-16h00) bespreken. Daarnaast zullen we kort stil staan bij de voorlopige uitkomsten van de trilogie met FIN over de 'budgettaire plaat' (DG-niveau).

Advies

U kunt bijgevoegde aanbiedingsformulieren voor de MCKE van 11 september ondertekenen.

MCKE 11 september

1. Inzet Klimaatvelop 2019

-
-
-
-

Ontvangen BBR

Verdeling Klimaatvelop 2019

[Redacted text block]

•

[Redacted text block]

•

2.

•

[Redacted text block]

•

•

•

-
-

3. Publicatie PBL doorrekening

- Dinsdag 28 augustus heeft PBL in het Klimaatberaad een presentatie gegeven van de eerste uitkomsten van de doorrekening ('analyse') van het voorstel op hoofdlijnen. Wij hebben u eerder geïnformeerd over de eerste indrukken van de doorrekening.
- Maandag 3 september wordt de samenvatting van het rapport voor commentaar (alleen) aan de voorzitters van de sectortafels en de betrokken departementen voorgelegd. Maandag 10 september wordt vervolgens het eindrapport vastgesteld.
- Het Klimaatberaad heeft voorgesteld om zo vroeg als mogelijk na definitieve vaststelling het rapport te publiceren, zodat het risico op lekken minimaal is en alle deelnemers – waaronder het kabinet – gelijktijdig kennis kunnen nemen van het rapport. Voorgestelde datum is donderdag 13 september.
- Dit zou betekenen dat PBL het rapport vóór de Algemene Politieke Beschouwingen publiceert. AZ vindt dit zeer onwenselijk.
- Graag bespreken wij met u of u wilt inzetten op uitstel van de publicatie of dat u publicatie toch voor de APB wilt laten doorgaan.
- In alle gevallen lijkt het een gegeven dat de doorrekening niet meer gelijktijdig met de appreciatie gepubliceerd zal worden. Dit wijkt af van besluit in de MR van 24 augustus.
- Voor- en nadelen van de beide opties zijn:

Publicatie vóór APB

- *Voor:* geen risico dat het rapport uitlekt en daarmee de indruk ontstaat dat het kabinet de doorrekening onder de pet wil houden.
- *Voor:* partijen wordt de ruimte geboden alle kritiek op de doorrekening te uiten voordat de kabinetsappreciatie uitkomt. De kabinetsappreciatie kan vervolgens inspelen op de kritiek en daarmee kan de boodschap van het kabinet versterkt worden.
- *Voor:* duidelijk dat het een doorrekening is die gevraagd is door de voorzitter van het Klimaatberaad, waarmee het kabinet meer vrijheid houdt om vanuit de eigen rol op het voorstel voor hoofdlijnen en de doorrekening te reageren.
- *Nadeel:* Door de doorrekening direct te publiceren, zal dit een onderwerp worden in de APB waar de premier slechts procesmatig kan reageren, ook als

op basis van de Miljoenennota inhoudelijke vragen gesteld worden over de keuzes van het kabinet (of juist het gebrek daaraan in deze Miljoenennota).

- *Nadeel:* Om de doorrekening op 13 september aan de Kamer te kunnen sturen, zou een aanbiedingsbrief in de MCKE van 11 september geagendeerd moeten worden. Aangezien de finale doorrekening pas op 10 september beschikbaar komt, zou de MCKE feitelijk moeten beslissen over het aanbieden van een rapport aan de Kamer waarvan ze de inhoud eigenlijk niet kent.

Publicatie na APB

- *Voor:* Door de publicatie na de APB te doen wordt vermeden dat hierover tijdens de APB vragen worden gesteld.
- *Voor:* Door de publicatie na de APB te doen, kan via een ordentelijk proces de aanbiedingsbrief aan de Kamer worden vastgesteld in het kabinet.
- *Nadeel:* Publicatie na de APB vereist een interventie vanuit EZK richting PBL om af te zien van directe publicatie, ondanks het feit dat EZK niet formeel opdrachtgever van de doorrekening is (dat is de voorzitter van het Klimaatberaad). Uitstel van publicatie door PBL zou idealiter betekenen dat PBL het rapport formeel op een latere datum vaststelt en op dat moment direct publiceert.
- *Nadeel:* Er bestaat een risico dat de (concept-)doorrekening vóór de formele publicatiedatum uitlekt. In dat geval zal PBL, zeker als ze het rapport al formeel hebben vastgesteld, zich verplicht voelen het rapport direct te publiceren. Deze aanpak is staande praktijk van de planbureaus. Daarbij is het risico ook dat de indruk ontstaat dat het kabinet de doorrekening onder de pet wilde houden.

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 3 september 2018 11:39
Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor)
CC: [redacted]
Onderwerp: Reactie MP PBL publicatie

Hi Sandor, Birgitta,

[redacted]

Groet

[redacted]

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]@minaz.nl>
Datum: 3 september 2018 om 10:49:42 CEST
Aan: [redacted]@minez.nl)" [redacted]@minez.nl>, [redacted]
 [redacted]@minez.nl>
Onderwerp: M-staf AZ

Hoi [redacted] en [redacted]

- In de M-staf is met MP gesproken over het voornemen van minEZK om de doorrekening van PBL 13 /9 naar de kamer te sturen om te voorkomen dat het stuk gaat lekken. Ook aangegeven dat dit een wijziging is ten opzichte van het MR-besluit van 24/8.
- [redacted] De doorrekening (en daarmee de appreciatie) wordt dan gespreksonderwerp op de APB en dat is onwenselijk. MP wil vasthouden aan de procesafspraken in de MR van 24/8.
- [redacted]

[redacted]
 Raadadviseur [redacted]

.....
Kabinet Minister-president
Ministerie van Algemene Zaken
 Binnenhof 19 | Den Haag
 Postbus 20001 | 2500 EA | Den Haag

.....
 T 070 [redacted]
 F 070 [redacted]
 [redacted]@minaz.nl

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 3 september 2018 13:50
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: FW:

Van: [redacted]@minez.nl]
Verzonden: maandag 3 september 2018 13:49
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Fwd:

Beste [redacted]

heb Ed Nijpels en de directeurs van de planbureaus gemeld dat er geen groen licht is voor publicatie op 13 sept. Zie onder zijn reactie. Wij bespreken eea vanmiddag met mezk.

Hgr Sandor

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]
Datum: 3 september 2018 om 12:33:43 CEST
Aan: Sandor Gaastra [redacted]@minez.nl>

Hi Sandor,

Sms ontvangen. Wellicht nog goed om het volgende bij Eric te bespreken.

1. Het kabinet is niet de opdrachtgever, AZ kan dus niets verbieden, maar dat terzijde.
2. Het aantal mensen dat inmiddels op de hoogte is van de beoogde datum, 14 september is onheilspellend groot. Bij PBL, CPB en bij de SER zijn de mensen op de hoogte.
3. Er is een mail gestuurd naar het Klimaatberaad Breed (heb jij ook) waarin wordt gemeld dat er een aparte bijeenkomst om de analyses van PBL en CPB te bespreken. Zij weten dat dit los gebeurt van de Appreciatie van het kabinet.
4. Met de Tafelvoorzitters bespreken we deze week de samenvatting van het PBL. Zij krijgen drie dagen de tijd om commentaar te leveren. Zij weten dat het stuk in principe vrijdag dan gebruiksgereed is omdat PBL heeft verteld dat ze twee dagen nodig hebben om het commentaar te verwerken. Daarmee weer een groep die weet dat het verhaal klaar is.
5. Het slechtste scenario, oppositie en media ruiken dat er een rapport is, de oppositie eist openbaarheid, kabinet gaat door de knieën (gebruikelijk scenario) of verschuilt zich achter mij. Daar heb ik geen trek in, zoals je zult begrijpen.

Ik hoor het wel,

Hartelijke groet,

Ed

Van: [redacted]@minez.nl>
Verzonden: woensdag 5 september 2018 08:24
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: 180905 QA timing PBL doorrekening.docx

Keurige tekst.

Graag kort briefje opstellen van MEZK aan Ed Nijpels cc de directeurs van PBL en CPB met de volgende strekking.

Begrijp dat de door u gevraagde doorrekening op korte termijn door de planbureaus wordt afgerond. Ik heb er een voorkeur voor om de doorrekening tegelijk met de reactie van het kabinet op de hoofdlijnen van het klimaatakkoord aan de Kamer te zenden en bij die gelegenheid openbaar te maken. Verzoek u daarom de doorrekening naar mij door te geleiden.

Het kabinet streeft ernaar haar reactie eind september vast te stellen.

...

Op 4 sep. 2018 om 23:07 heeft [redacted]@minez.nl> het volgende geschreven:

Hoi Sandor,
 Ik weet de allerlaatste stand van zaken rondom de timing van de doorrekening niet, maar voor het AO klimaat en energie van morgen heb ik nu onderstaande (en bijgevoegde) QandA gemaakt. Eea bewust in het midden gelaten.
 Graag je reactie/aanvulling daarop.
 Groet, [redacted]

Q & A – Timing doorrekening PBL: wanneer is de doorrekening van het PBL klaar en wanneer kan de Kamer die ontvangen?

- Op 10 juli a.s. is het voorstel voor de hoofdlijnen van een Klimaatakkoord door de voorzitter van het Klimaatberaad gepresenteerd.
- In opdracht van de voorzitter bezien PBL en CPB dit voorstel momenteel op de te behalen megatonnen CO2-reductie, de kostenefficiëntie en de lasteneffecten.
- Deze doorrekening vormt mede de basis voor de inhoudelijke reactie van het kabinet op het voorstel voor de hoofdlijnen.
- Ik ben voornemens de doorrekening gelijktijdig met de kabinetsappreciatie naar uw Kamer te sturen.
- Streven hiervoor is eind september, maar kwaliteit gaat hier boven snelheid.

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Voorzitter Klimaatberaad
Bezuidenhoutseweg 60
2594 AW Den Haag

**Directoraat-generaal
Klimaat en Energie**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk
DGETM-K / 18235231

Datum 5 september 2018
Betreft Doorgeleiding doorrekening

Geachte heer Nijpels,

Ik begrijp dat de door u gevraagde doorrekening van het Voorstel voor hoofdlijnen van een Klimaatakkoord op korte termijn door de planbureaus wordt afgerond.

Het kabinet heeft er een voorkeur voor om deze doorrekening tegelijk met de kabinetsappreciatie op het Voorstel voor hoofdlijnen van het Klimaatakkoord aan de Kamer te zenden en bij die gelegenheid de doorrekening openbaar te maken.

Ik verzoek u daarom middels deze brief de doorrekening naar mij door te geleiden.

Eric Wiebes
Minister van Economische Zaken en Klimaat

cc:
Mw. L.B.J van Geest
Dhr. J.T. Mommaas

[REDACTED]

Van: [REDACTED]@minez.nl>
Verzonden: woensdag 5 september 2018 18:46
Aan: Hans Mommaas; Ed Nijpels
CC: [REDACTED]@ser.nl; [REDACTED]
Onderwerp: Impasse

Heren (en dame),

Volgens mij is de impasse die nu in de briefwisseling dreigt op te lossen met een antwoordbrief op het verzoek van de minister van jullie samen met de volgende strekking.

" Dank voor verzoek. KB en planbureaus zijn bereid daarin te bewilligen, ervan uitgaande dat het kabinet uiterlijk 20 dagen na het aanbieden van de doorrekening haar reactie vaststelt en tot openbaarmaking overgaat. Is dat niet het geval, dan zullen KB en planbureaus overgaan tot openbaarmaking.

Conform geldende afspraken zal doorrekening door ons ook openbaar worden gemaakt indien het rapport of delen daarvan voortijdig worden gelekt"

Hoor graag! Sandor

In map voor
PO met Bisittes
hugue
fg 31/1

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 5 september 2018 18:53
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Fwd: Doorrekening Voorstel voor hoofdlijnen Klimaatakkoord
Bijlagen: image001.gif; ATT00001.htm; PBL0081 Doorrekening Voorstel voor hoofdlijnen Klimaatakkoord.pdf; ATT00002.htm

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [REDACTED]@ser.nl>
Datum: 5 september 2018 om 17:01:51 CEST
Aan: [REDACTED]@minez.nl [REDACTED]@minez.nl>
Onderwerp: FW: Doorrekening Voorstel voor hoofdlijnen Klimaatakkoord

Beste Sandor,

Bij deze de brief van dhr. Mommaas in reactie op doorgeleiding van de brief van minister Wiebes.

Vriendelijke groet,
 [REDACTED]

Van: Klimaatakkoord
Verzonden: woensdag 5 september 2018 16:30
Aan: 'E. H. T. M. Nijpels' [REDACTED]
CC: [REDACTED]@ser.nl>
Onderwerp: FW: Doorrekening Voorstel voor hoofdlijnen Klimaatakkoord
Urgentie: Hoog

Van: [REDACTED]@pbl.nl> Namens Mommaas, Hans
Verzonden: woensdag 5 september 2018 16:22
Aan: [REDACTED]@ser.nl>
Onderwerp: Doorrekening Voorstel voor hoofdlijnen Klimaatakkoord

Geachte heer Nijpels,

Bijgaand verzoek van PBL betreffende de presentatie van onze analyse. Dit verzoek zal ook per hard copy worden verzonden.

Groet,

Hans Mommaas

[REDACTED]
 [REDACTED]

.....
 Planbureau voor de Leefomgeving

Van: Ed Nijpels
Verzonden: woensdag 5 september 2018 22:38
Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor)
CC: @ser.nl;
Onderwerp: PBL

Beste Sandor,

Ik heb de hele gang van zaken nog eens overdacht en ben tot de volgende conclusies gekomen.

1. Over het proces van publicatie van de bevindingen van de planbureaus bestond tot op het allérhoogste niveau overeenstemming: 13 september. En dat op basis van een zorgvuldige afweging. Dat is vervolgens ook afgesproken met het PBL.
2. Dat betekende en betekent nog steeds dat het verhaal op 10 september aan mij wordt aangeboden en dan linea recta doorgaat naar kabinet en de tafelvoorzitters. Het stuk is daarmee breed verspreid omdat de tafelvoorzitters het zullen delen met de tafels. Het is ondenkbaar dat we het niet delen met de tafelvoorzitters en tafels.
3. AZ is vervolgens bezwaar gaan maken met , namelijk het moet over de ABP heen worden getild.
4. Intussen weet een deel van het journaal dat de analyse op 13 september wordt gepubliceerd. Als het niet 13 september wordt gepubliceerd is de onontkoombare vraag waarom niet, wat is er aan de hand? Intussen ligt het verhaal wel via de tafelvoorzitters bij de deelnemers aan de tafel.
5. Er kan niet van mij worden gevegd dat ik zonder een valabel argument PBL ga vragen om uitstel van de persconferentie en dat terwijl het stuk de tafelvoorzitters al heeft bereikt.
6. Er is een levensgrote kans dat ook zonder persconferentie het stuk als het eenmaal verspreid is ook zijn weg vindt naar de pers. De gebruikelijke procedure is dan dat het PBL het verhaal alsnog publiceert, maar dan als gevolg van 'lekkers'. We zijn dan de regie helemaal kwijt en bovendien worden we om de oren geslagen met verwijten over gebrek aan transparantie en gelijk hebben ze.
7. Ik ga op basis van bovenstaande punten het PBL niet verzoeken de persconferentie uit te stellen. Het staat AZ of nog beter de MP vrij om zelf contact te zoeken met het PBL.
8. Ik heb er geen bezwaar tegen als je deze notitie deelt met AZ.

Vriendelijke groeten,

Ed

> Retouradres Postbus 30314 2500 GH Den Haag

Klimaatakkord
De heer E. Nijpels
Postbus 90405
2509 LK DEN HAAG

**Planbureau voor de
Leefomgeving**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 30314
2500 GH Den Haag
Nederland
www.pbl.nl

T 070 328 87 00

Contactpersoon

T +31 (0)703288730
hans.mommaas@pbl.nl

Onze referentie
PBL20180081

*Bij beantwoording van deze
brief graag onze referentie
vermelden.*

Datum 5 september 2018
Betreft Doorrekening Voorstel voor hoofdlijnen Klimaatakkord

Geachte heer Nijpels,

Hartelijk dank voor het doorgeleiden van de brief van de Minister van EZK inzake de doorrekening van de VHKA.

Eerder heeft u ons verzocht de presentatie van onze analyse en overhandiging aan u op 13 september a.s. te doen plaatsvinden. Hierna kunt u deze PBL analyse doorgeleiden naar de Minister van EZK.

Graag horen wij van u of het verzoek van de Minister u op andere gedachten heeft gebracht. Indien dit het geval is willen wij dit voor vandaag 17.30u. weten, dit in verband met het verzenden van de uitnodigingen voor de persconferentie op 13 september.

Hoogachtend,

Hans Mommaas

Directeur

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 6 september 2018 16:59
Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: PBL

Hoor dat Mommaas en Ed overeenstemming hebben over voorinzage in totaalrapport op 13 sept door tafelvoorz en departementen, waarmee publicatie/overhandiging zou worden uitgesteld naar 'week van 24e'.

Heeft Mommaas bespreking met MEZK morgen?
Zal dan aan de orde komen.

[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 6 september 2018 17:19
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: FW: Openbaarmaking PBL-analyse HVKA

Van: Gaastra, mr. A.F. (Sandor) [redacted]@minez.nl]
Verzonden: donderdag 6 september 2018 16:07
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Fwd: Openbaarmaking PBL-analyse HVKA

Er is een kleine opening. Zie onder. [redacted]. Graag verwerken in MR-advies.

Sandor

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]@pbl.nl>
Datum: 6 september 2018 om 15:58:37 CEST
Aan: Ed Nijpels [redacted]
Kopie: [redacted]@minez.nl>, [redacted]@ser.nl" <[redacted]@ser.nl>, [redacted]@minez.nl>
Onderwerp: Openbaarmaking PBL-analyse HVKA

Geachte heer Nijpels,

Eerder hebben we de timing van de presentatie van de PBL-analyse van het Voorstel voor hoofdlijnen van het Klimaatakkoord op uw verzoek bepaald op donderdag 13 september. Nu heeft u mij per mail van vandaag, 6 september, gevraagd om de tafelvoorzitters en de departementen de gelegenheid te geven om de volledige analyse in te zien, nadat zij al eerder de samenvatting hebben kunnen lezen en hierop hebben kunnen reageren. Wij zijn eventueel bereid deze gelegenheid te bieden, zodat de tafelvoorzitters zich beter kunnen voorbereiden op vragen en discussies op het moment dat de PBL-analyse openbaar wordt. Openbaarmaking op donderdag 13 september wordt dan onmogelijk, gezien de benodigde tijd om het hele rapport te kunnen lezen.

Wij willen de meelees-optie graag met u verkennen, waarbij voor ons cruciaal is dat de analyse uiterlijk in de week van 24 september uitkomt. Gezien ons eerdere communicatie over het publiceren van de analyse in de maand september is verder uitstel wat ons betreft ongewenst en niet acceptabel. Om te zien of we tot een afspraak kunnen komen, verneem ik graag of u de analyse in ontvangst kunt en wilt nemen in de week van de 24^e en zo ja, op welke dag.

Als het inderdaad lukt om nu met u tot een afspraak voor presentatie in de week van 24 september te komen, dan zullen wij de tafelvoorzitters en de departementen op donderdag 13

september de analyse vertrouwelijk toesturen. Mocht er onverhoopt uit gelekt worden, dan zal het PBL het stuk daarna meteen openbaar maken, conform ons beleid in dezen.

De tafelvoorzitters zullen bij eventuele toezending van het concept op 13 september tot het moment van presentatie anderhalve week tot twee weken de tijd hebben om zich voor te bereiden. Mochten zij bij het lezen eventueel nog feitelijke onjuistheden of onhelderheden tegenkomen, dan kunnen zij het PBL hier in dat geval nog uiterlijk maandag 17 september op wijzen. Zoals u zelf ook al in uw mail aangeeft, is het gezien onze onafhankelijkheid uiteraard geheel aan het PBL om te besluiten of en hoe wij eventueel te ontvangen opmerkingen verwerken. Als deze opmerkingen leiden tot verheldering, is dat alleen maar winst voor alle betrokken partijen.

Daarna ronden wij de analyse af en maken het rapport klaar voor openbaarmaking, presentatie en verspreiding.

Kortom, het PBL is bereid eventueel tegemoet te komen aan uw verzoek als we meteen goede afspraken kunnen maken over het traject hierna. Dit vervolgtraject zullen we dan ook meteen naar buiten toe communiceren. Dat is ook nodig gezien de vele vragen die reeds op het PBL afkomen.

Graag verneem ik per ommegaande uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Hans Mommaas

Prof.dr.ir. J.T. Mommaas
Directeur

.....
Planbureau voor de Leefomgeving
Postbus 30314 | 2500 GH Den Haag
(bezoekadres: Bezuidenhoutseweg 30 | 2594 AV Den Haag)

.....
T 070 - [redacted]

From: [redacted]
Sent: donderdag 6 september 2018 13:34
To: Mommaas, Hans [redacted]
Cc: [redacted]@minez.nl>; [redacted]@ser.nl; [redacted]
[redacted]@minez.nl>
Subject:

Geachte heer Mommaas,

Eerder verzocht ik u de tafelvoorzitters en de departementen de gelegenheid te geven te reageren op de complete analyse van de planbureaus. Dat in een door u te bepalen setting waardoor de vertrouwelijkheid is gegarandeerd. Tot op heden mocht ik van u nog geen reactie op mijn voorstel ontvangen.

Nu ik kennis heb genomen van het grote aantal opmerkingen dat door de tafels en de departementen is geleverd op de samenvatting lijkt het mij nog wenselijker dat wij de mogelijkheid krijgen de complete analyse te bestuderen en van commentaar te voorzien. Uiteraard respecteer ik ten volle uw onafhankelijkheid en is het aan u het commentaar al dan niet te verwerken.

Maar gezien het belang van een gedegen rapportage van uw kant voor het hele proces rond het klimaatakkoord lijkt mijn verzoek allezins redelijk.

Ik verneem gaarne van u.

Met vriendelijke groet,

Ed Nijpels

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 11 september 2018 11:40
Aan: [REDACTED]@ser.nl
Onderwerp: planning PBL

[REDACTED]
Wij hebben afgesproken:

- Op 13 september krijgen wij het integrale concept-rapport van PBL, versleuteld met een wachtwoord. Dat sturen we dan door naar leden KB.
- Tot en met 17 september is er tijd om eventueel commentaar aan PBL toe te sturen. Loopt via ons [REDACTED]. Lijkt dus handig om dat bijv. om 12u in middag bij ons aan te leveren.

Overige afspraken met PBL: ook relevant

- Op 25 september heeft Pieter Boot tijd gereserveerd in zijn agenda tussen 15.00 en 18.00 uur voor achtereenvolgens Klimaatberaad smal en breed.
- Pieter bereidt zich voor op een presentatie tijdens Klimaatberaad breed over de Analyse van PBL. We moeten daar CPB daar ook voor uitnodigen
- Op vrijdag 28 september vanaf 10.30 uur is de perspresentatie van de Analyse door PBL. CPB is in de zaal aanwezig, voor beantwoording van eventuele vragen over hun deel van de analyse.

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows 10

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 10 september 2018 21:37
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: planning PBL

[REDACTED]
Wanneer ontvangen de departementen het integrale PBL-rapport en wanneer moet het commentaar worden
[REDACTED] eruggestuurd?

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 19 oktober 2018 11:14
Aan: Nijpels, Ed [REDACTED]
Onderwerp: aanpak doorrekening
Bijlagen: Aanpak voorbereiding doorrekening Klimaatakkoord.docx

Ha Ed, [REDACTED]

Zie bijgaand. Dit stuk stem ik af binnen Rijk en met planbureaus. Dan maken we er een brief van.
Ik wil dat dat een gezamenlijke brief is ondertekend door Ed en Sandor aan Laura en Hans.

Opdat wij elkander allen begrijpen en wilverstaan

[REDACTED]

Aanpak voorbereiding finale doorrekening Klimaatakkoord

Aanleiding

Het (ontwerp)Klimaatakkoord moet in december worden aangeboden aan PBL en CPB voor een finale doorrekening. De instrumentatie, onderliggend aan de afspraken die in het KA worden gemaakt, moet aan criteria voldoen om te kunnen worden beoordeeld. Met de planbureaus is besproken dat het voor een effectief proces noodzakelijk is dat de aanlevering van input voor de doorrekening centraal plaatsvindt, en dus niet bilateraal vanaf de sectortafels. Tevens is voor een effectief proces vroegtijdige betrokkenheid van technische expertise van het Rijk noodzakelijk.

Kernpunten

- Secretariaat KA en EZK hebben een kernteam ingesteld bestaande uit secr.Klimaatberaad/EZK(Klimaat, AEP)/FIN(AFEP, AFP, IRF)/SZW(ASEA). Dit team overlegt regulier met de coördinatoren bij CPB en PBL.
- Het kernteam Doorrekening fungeert als centraal aanspreekpunt voor de doorrekening KA en draagt zorg voor de finale aanlevering van de input bij de planbureaus.
- Belangrijkst kerntaken, tot het moment van finale aanlevering, zijn:
 - Het gaandeweg het proces beheren en bijwerken van de boekhouding van instrumenten aan de tafels onder het KA.
 - Het (technisch) toetsen van input aan criteria die door beide planbureaus voor beoordeling worden gesteld.
 - Het tussentijds (technisch) toetsen van input aan de gestelde kaders.
- Het overleg signaleert en koppelt terug aan zowel Klimaattafels (via Klimaatberaad) als Rijk (stuurgroep/ACKE/MCKE) zodat hiaten in de boekhouding tijdig worden ingevuld. De planning wordt afgestemd op de vergaderplanning van deze gremia.
- Het kernteam onderhoudt contact met tafelsecretarissen, tafelvoorzitters en betrokken experts bij de vakdepartementen.
- Het overleg vervult nadrukkelijk GEEN kennis-aan-tafelfunctie. Het is enkel gericht op een goede voorbereiding van de doorrekening en als zodanig slechts doorgeefluik van technische vragen (t.a.v. van compleetheid, parameters etc.).
- CPB geeft geen tussentijdse beoordeling van de maatregelen. Voorafgaand aan de definitieve doorrekening wordt eenmalig teruggelegd hoe CPB maatregelen interpreteert.
- Voornoemde afspraken over het proces van aanlevering van input voor de doorrekening worden vastgelegd in een brief SER/EZK aan CPB/PBL.

Planning

De tweede bijeenkomst kernteam wordt gepland in de week 29/10 – 2/11.

Dan ligt een eerste overzicht van instrumenten voor waarin Big Five/Grote brokken tevens zullen moeten zijn verwerkt.

Het overzicht maakt de hiaten zichtbaar waaraan moet worden gewerkt.

CPB en PBL werken aan een gezamenlijk planning voor de doorrekening tot februari.

Centraal Planbureau
t.a.v. Mw. Drs. L.B.J. van Geest
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV 'S- GRAVENHAGE

BETREFT	Inzet CPB ten behoeve van het Klimaatakkoord		
DEN HAAG	16 juli 2018	E-MAIL	[redacted]@ser.nl
ONS KENMERK	18.30712	TOESTELNUMMER	070 [redacted]
BIJLAGE(N)			

Geachte mevrouw Van Geest,

Het kabinet wil in de loop van 2018 met bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en medeoverheden komen tot een Klimaatakkoord. Voor vijf sectoren van de samenleving zal dit Klimaatakkoord invulling geven aan een pakket maatregelen dat in zijn integraliteit tenminste leidt tot 49% broeikasgasreductie in 2030 ten opzichte van 1990, met een doorkijk naar 2050.

Besprekingen vinden plaats aan vijf sectortafels: gebouwde omgeving, industrie, landbouw en landgebruik, mobiliteit en elektriciteit. Een coördinerend Klimaatberaad is ingesteld om de algehele voortgang en samenhang te borgen. Dit Klimaatberaad stelt taakgroepen in om het Klimaatberaad te ondersteunen bij een samenhangende uitwerking van thema's die alle sectortafels raken.

Met het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) zijn afspraken gemaakt over de gewenste inzet ten behoeve van het Klimaatakkoord. Onderdeel daarvan is een doorrekening van de afspraken. Er zijn twee doorrekenmomenten:

1. Zomer: doorrekening van het 'voorstel voor hoofdlijnen van het Klimaatakkoord'
2. Eind 2018: doorrekening Klimaatakkoord

PBL zal op deze momenten een inschatting geven van o.a. CO₂-reductie/doelbereik, weglekeffecten, maatschappelijke kostenefficiëntie en ruimtelijke effecten.

Verzoek aan CPB

Ik verzoek het Centraal Planbureau om, in samenspraak met PBL, bij deze doorrekening een beoordeling te geven van maatregelen op:

- I. lasten (burgers/bedrijven/overheid)
- II. inkomenseffecten
- III. budgettaire effecten

Het 'Voorstel van hoofdlijnen van het Klimaatakkoord' dat in de zomer wordt beoordeeld zal niet op alle onderdelen concreet zijn uitgewerkt, zodat mogelijk niet van alle onderdelen een beoordeling op voornoemde drie onderdelen te maken is.

In coördinatie met het (secretariaat van) het Klimaatberaad wordt gezien welke maatregelen, eventueel na beantwoording van aanvullende vragen, kunnen worden beoordeeld, en welke maatregelen nog niet kunnen worden doorgerekend en verdere uitwerking behoeven na de zomer.

Tevens wordt gezien of doorrekening op inkomenseffecten in de zomer haalbaar is, op basis van de concreetheid van het voorliggende pakket maatregelen.

Planning doorrekening in de zomer

In overleg tussen secretariaat Klimaatberaad, PBL en CPB is afgesproken dat de uitgangspunten voor de doorrekening op donderdag 19 juli 2018 worden vastgesteld en dat de concept doorrekening uiterlijk 27 augustus wordt opgeleverd bij het secretariaat van het Klimaatberaad. Over publicatie worden separaat afspraken gemaakt.

Ik kijk uit naar een vruchtbare samenwerking.

Met vriendelijke groet,

Ed Nijpels
Voorzitter Klimaatberaad

Klimaatakkoord

PBL Planbureau voor de Leefomgeving
T.a.v. de heer prof. dr. Ir. J.T. Mommaas
Postbus 30314
2500 GH DEN HAAG

BETREFT Opdrachtbrief PBL

DEN HAAG 12 juli 2018

E-MAIL

@ser.nl

ONS KENMERK 18.26566

TOESTELNUMMER

070

BIJLAGE(N) Gewenste inzet PBL bij Klimaatakkoord

Geachte heer Mommaas,

Het kabinet wil in de loop van 2018 met bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en medeoverheden komen tot een Klimaatakkoord. Voor vijf sectoren van de samenleving zal dit Klimaatakkoord invulling geven aan een pakket maatregelen dat in zijn integraliteit tenminste leidt tot 49% broeikasgasreductie in 2030 ten opzichte van 1990, met een doorkijk naar 2050.

Besprekingen vinden plaats aan vijf sectortafels: gebouwde omgeving, industrie, landbouw en landgebruik, mobiliteit, elektriciteit. Een coördinerend Klimaatberaad is ingesteld om de algehele voortgang en samenhang te borgen. Dit Klimaatberaad stelt taakgroepen in om het Klimaatberaad te ondersteunen bij een samenhangende uitwerking van thema's die alle sectortafels raken.

Binnen het kader van de formele afspraken tussen het rijk en het Planbureau voor de Leefomgeving bestaat de gewenste inzet van PBL ten behoeve van het Klimaatakkoord uit de volgende elementen:

- Kennis-aan-tafel: met een startdocument en gedurende het proces aan de tafels
- Indicatieve analyse: tussentijds ten behoeve van een tussentijdse balans begin mei
- 'Netophaalmoment' (voorlopige doorrekening) begin juni.
- Doorrekening van het Klimaatakkoord op hoofdlijnen medio 2018
- Doorrekening van het finale Klimaatakkoord

Een nader omschrijving van de gewenste inzet treft u als bijlage aan.

Ik kijk uit naar een vruchtbare samenwerking

Met vriendelijke groet,

Ed Nijpels,
Voorzitter Klimaatberaad

Gewenste inzet PBL bij Klimaatakkoord

1. Rollen

In de inzet van het Planbureau voor de Leefomgeving voor het Klimaatakkoord zijn twee rollen te onderscheiden:

- Leverancier van kennis-aan-tafel
- Rekenmeester van door de tafels aangedragen maatregelpakketten

Om het onderscheid tussen kennisleverancier en rekenmeester te institutionaliseren zal de kennis aan tafel worden ingebracht onder de vlag van de secretariaten ("aangeleverd door PBL") en niet via officiële PBL publicaties. Uiteraard draagt PBL er zorg voor dat informatie aan tafel en beoordeling zoveel mogelijk corresponderen.

Voor kennis aan tafel werkt PBL in opdracht van het centrale onderhandelingsproces, niet in opdracht van individuele partijen. Dat wil zeggen dat alleen verzoeken vanuit de tafelsecretariaten en voorzitters in behandeling zullen worden genomen. PBL levert de kennis aan de secretariaten.

Om de hoeveelheid werk binnen de beschikbare capaciteit te houden zal het soms nodig zijn te prioriteren. PBL stelt daarbij het kader van beschikbare capaciteit (indicatie: 300 uur per tafel), en maakt de inschatting van benodigde capaciteit voor een verzoek. Prioritering vindt plaats in overleg met het tafelsecretariaat.

2. Leverancier van kennis-aan-tafels

Het werkproces aan de sectortafels kent in de periode tot 1 juli een aantal fasen die mede structurerend zijn voor de gewenste vorm waarin PBL de kennis-aan-tafel rol vervult:

- De opstartfase (19 februari – 9 maart)
Tijdens de opstartfase wordt de opdracht aan en samenstelling van de sectortafels vastgesteld en de aanpak van de doorsnijdende thema's voorbereid.
In deze fase benoemt PBL de kenniscoördinatoren per tafel (zie onder punt 3).
- De inventariserende fase (12 maart – 13 april):
In de inventariserende fase wordt in kaart gebracht wat de beelden zijn van partijen bij het potentieel om tot CO₂-reductie te komen en hoe dit potentieel kan worden ontsloten in termen van maatregelen (wat kan de bijdrage van partijen zijn).
In deze fase levert PBL per tafel een sectoraal startdocument (zie onder punt 4) en levert de benodigde kennis in de vorm van parate kennis-aan-tafel, preparatie van korte informerende teksten en/of het verzorgen van presentaties.
- De verkennende fase (16 april – 1 juni):
In de verkennende fase worden maatregelen nader uitgewerkt en eventuele knelpunten verkend. Ook worden dwarsverbanden tussen de tafels gelegd, waar het gaat om doorsnijdende thema's en om maatregelen waarin tafels van elkaar afhankelijk zijn.
In deze fase voert PBL, daar waar dit al mogelijk is, een indicatieve analyse uit van het emissiereductiepotentieel van de maatregelen die tot dusver aan tafel zijn besproken. Het resultaat van deze analyse vormt de input voor een tussentijdse balansmoment van het Klimaatberaad op 9 mei 2018.

- De consoliderende fase (4 juni – 29 juni):
In deze fase worden aan de tafels voor zover mogelijk de concrete afspraken geformuleerd over maatregelen, Instrumentarium en rolverdeling tussen partijen. Het secretariaat werkt in deze fase aan integratie tot een hoofdlijnenakkoord dat de concrete afspraken per sector bevat en op hoofdlijnen de verbanden beschrijft tussen die afspraken.
In deze fase levert PBL op basis van de indicatieve analyse de kennis die nodig is om per tafel te komen tot afspraken op hoofdlijnen die voldoen aan de gestelde reductiedoelen. Tevens zet PBL 'de rekenmeesterpet op' om door de oogharen heen de tussenbalans op te maken.
- Doorrekening van het Klimaatakkoord op hoofdlijnen (1 juli – 15 augustus):
In deze fase zorgt PBL voor een doorrekening van het Klimaatakkoord op hoofdlijnen (zie onder punt 5).
- De Uitwerkingsfase (15 augustus – 1 december):
In deze fase wordt het akkoord op hoofdlijnen nader uitgewerkt in programma's. Daarbij worden ook de afspraken voor de doorsnijdende thema's geïntegreerd en tot een samenhangend programma uitgewerkt.
In deze fase levert PBL op basis van de doorrekening de kennis die nodig is om de afspraken op hoofdlijnen te concretiseren tot concrete en uitgewerkt maatregelpakketten die voldoen aan de gestelde reductiedoelen.
- Doorrekening van het finale Klimaatakkoord (1 december – 15 januari):
In deze fase zorgt PBL voor een doorrekening van het finale Klimaatakkoord (zie onder punt 5).

3. Kenniscoördinatoren per tafel

- Per tafel is één PBL expert de 'tafel-kenniscoördinator'. Deze coördinator zorgt intern voor het inschakelen van relevante collega-experts. Externe kennis kan slechts worden ingeschakeld indien het eventueel daarvoor benodigde budget door het secretariaat of anderszins beschikbaar wordt gesteld.

Industrie			@pbl.nl
Gebouwde omgeving			@pbl.nl
Elektriciteit			@pbl.nl
Landbouw/Landgebruik			@pbl.nl
Mobiliteit			@pbl.nl
Klimaatberaad			@pbl.nl

- Kennisoverdracht is het meest direct en efficiënt wanneer PBL kennis heeft van de context van het verzoek en de ingebrachte kennis waar nodig mondeling kan toelichten. Het heeft daarom de voorkeur wanneer de tafelkenniscoördinator in de regel bij de tafelvergaderingen aanwezig kan zijn.
- Afgesproken is dat [] en [] in principe worden uitgenodigd deel te nemen aan het tweewekelijkse secretarissenoverleg.
- Kennisinbreng kan plaatsvinden in de vorm van parate kennis-aan-tafel, preparatie van korte informerende teksten en/of het verzorgen van presentaties. Na ieder tafeloverleg worden met het tafelsecretariaat in overleg met de voorzitters afspraken gemaakt over gewenste kennisinbreng. Voor zover relevant en mogelijk wordt deze voor het volgende tafeloverleg voorbereid en door het secretariaat verspreid onder de tafeldeelnemers.

- PBL staat open voor dialoog met andere kennisleveranciers (o.a. vraag vanuit industrie). Daarbij moeten wel aannames, veronderstellingen en data transparant zijn, zodat daarover discussie kan worden gevoerd en informatie uitwisseling kan plaatsvinden.
- Ten overvloede zij opgemerkt dat de rol van PBL als rekenmeester aan het einde van de rit in geen geval ter discussie kan komen te staan.

4. Startdocument per tafel

PBL stelt startdocumenten op per tafel. Deze startdocumenten worden (begin april) verzonden na verzending van de kamerbrief over de update kostennotitie, en bevatten per sectortafel:

Helderheid over uitgangspunten, waaronder in ieder geval

- Bronnen van emissies die bij de sector 'horen'
- Emissies nu en volgens vastgesteld en voorgenomen beleid in 2030
- Helderheid over het vastgestelde en voorgenomen beleid richting 2030
- Helderheid over opties, reductiepotentieel en (nationale) kosten
- Uitleg van het indicatieve kosteneffectieve pakket (cf. voortkomende kamerbrief), en hoe de tonnen per tafel hieruit volgen.

Helderheid over de spelregels, die relevant zijn voor de doorrekening:

- Methodologie (grondgebied versus Europees perspectief)
- Helderheid over eisen waaraan afspraken moeten voldoen om beoordeeld en/of doorgerekend te kunnen worden
- Omgang met Europees beleid
- Omgang met interacties met andere tafels

5. Doorrekening

- Er is sprake van twee 'officiële' doorrekenmomenten:
 - het hoofdlijnenakkoord (richtdatum aanlevering bij PBL: 1 juli)
 - het finale klimaatakkoord (richtdatum aanlevering bij PBL: 1 december)
- PBL zal in de startdocumenten beschrijven wat van tafels nodig is om een doorrekening te KUNNEN maken.
- Beoogd is de volgende elementen mee te nemen in de doorrekening van het hoofdlijnenakkoord van 1 juli:

	Kwalitatief/kwantitatief
CO2-reductie; doelbereik	Kwantitatief
Weglekeffecten	Kwalitatief/kwantitatief
(Maatschappelijke) kostenefficiëntie	Kwantitatief
Ruimtelijke effecten	Kwalitatief
Balans vraag/aanbod (binnenland, buitenland)	Kwantitatief en kwalitatief
Lasten(verdeling) burgers, bedrijven, overheid	Kwalitatief/kwantitatief

NB: onder 'ruimtelijke effecten' wordt in ieder geval verstaan de beoordeling van: i) de claim die op de ruimte wordt gelegd ii) concurrentie met andere claims, dan wel de kansen voor verbinding iii) de te verwachten impact op de leefomgeving. Experts van PBL schuiven aan bij de coördinerend overleg over Ruimte ten behoeve van het Klimaatberaad.

- De doorrekening van het finale akkoord zal, daar waar mogelijk, ook zien op inkomenseffecten en werkgelegenheidseffecten. Dit gebeurt in afstemming en samenwerking met het CPB.
- Als het hoofdlijnenakkoord zo concreet is dat het mogelijk is erover zinnige uitspraken te doen, zal ook in de doorrekening van het hoofdlijnenakkoord aandacht kunnen zijn

28 maart 2018

voor inkomenseffecten en werkgelegenheidseffecten. Dit gebeurt in afstemming en samenwerking met het CPB.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 25 oktober 2018 10:01
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]@ser.nl
Onderwerp: brief werkafpraak doorrekening
Bijlagen: brief_werkafpraak_doorrekening_concept.docx

Beste Pieter, [REDACTED]

Zoals besproken werken we aan een brief ter verzending vanuit Ed/Sandor aan Laura/Hans over de werkafpraak rondom doorrekening.

Bijgaand deze brief in concept. De brief betreft formalisering van wat eerder in kernteam is besproken.

Een specifieke vraag vanuit onze kant betreft de planning in het nieuwe jaar.

@ [REDACTED]: hebben jullie reeds met CPB besproken wanneer jullie op z'n vroegst een concept aan Nijpels zullen kunnen aanbieden?

Ik hoor graag jullie opmerkingen, liefst zo snel mogelijk als dat lukt.

Ik zal deze brief parallel ook aan CPB voorleggen.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

Geachte heer Mommaas,
Geachte mevrouw Van Geest,

Op 28 september heeft u uw analyses van het Voorstel van Hoofdpijnen voor een Klimaatakkoord gepresenteerd. Deze zijn een belangrijke basis voor de verdere uitwerking van hoofdpijnen tot concrete afspraken. Aan de tafels wordt momenteel toegewerkt naar een ontwerp Klimaatakkoord, dat in december 2018 ter doorrekening zal worden aangeboden aan PBL en CPB.

De instrumentatie, onderliggend aan de afspraken die in het Klimaatakkoord worden gemaakt, moet aan voorwaarden voldoen om te kunnen worden beoordeeld. Dit vergt een goede werkafpraak over het proces dat aan het moment van aanlevering bij PBL en CPB voorafgaat. Met uw medewerkers heeft hierover overleg plaatsgevonden. Afgesproken is dat:

- i) een 'kernteam doorrekening' wordt ingesteld dat regulier overlegt met coördinatoren bij CPB en PBL, zodat een goede voorbereiding op de doorrekening centraal voor alle tafels geborgd is, en
- ii) er vroegtijdige betrokkenheid is van relevante Rijksexpertise bij de departementen in dit kernteam doorrekening.

Graag bevestigen wij hierbij de gemaakte werkafpraak, die u treft in de bijlage.

Wij gaan voor de inhoud van de doorrekening uit van de verzoeken die resp. 12 juli 2018 en 16 juli 2018 aan PBL en CPB zijn gedaan. Wij verwachten derhalve dat het ontwerp Klimaatakkoord door PBL wordt beoordeeld op i) de broeikasgasemissiereductie in Nederland ii) weglekeffecten iii) maatschappelijke kostenefficiëntie iv) de ruimtelijke effecten v) de balans tussen vraag/aanbod energiedragers. Wij verwachten dat de beoordeling van CPB ziet op de budgettaire effecten, en lasten- en inkomenseffecten. Wij zien tevens uit naar uw gezamenlijke beoordeling van de werkgelegenheidseffecten, in kwantitatieve of kwalitatieve zin.

Uitgaande van aanlevering van het ontwerp Klimaatakkoord in december 2018, is ons verzoek om te streven naar afronding van uw beoordeling vóór PM DATUM 2019 met een beknopte, gezamenlijke publicatie uwerzijds. Wij hechten eraan dat een concept van deze publicatie uiterlijk drie weken voor publicatie wordt voorgelegd aan het Klimaatberaad.

Wij gaan ervan uit dat waar de beoordelingen van PBL en CPB elkaar raken, dan wel verschillen bestaan in aanpak, dit tijdig onder de aandacht wordt gebracht van het Klimaatberaad en het Rijk, waarbij wij erop vertrouwen dat in die gevallen in onderlinge afstemming tussen de planbureaus een oplossing wordt gezocht.

Wij kijken uit naar voortzetting van onze vruchtbare samenwerking.

Met vriendelijke groet,

Ed Nijpels
Voorzitter Klimaatberaad

Sandor Gaastra
Directeur-generaal Klimaat & Energie
Ministerie van Economische Zaken & Klimaat

Bijlage: werkafpraak voorbereiding finale doorrekening Klimaatakkoord

- Secretariaat KA en EZK hebben een kernteam ingesteld bestaande uit secr.Klimaatberaad/EZK(Klimaat, AEP)/FIN(AFEP, AFP, IRF)/SZW(ASEA). Dit team overlegt regulier met de coördinatoren bij CPB en PBL.
- Het kernteam Doorrekening fungeert als centraal aanspreekpunt voor de doorrekening KA en draagt zorg voor de finale aanlevering van de input bij de planbureaus.
- Belangrijkst kerntaken, tot het moment van finale aanlevering, zijn:
 - Het gaandeweg het proces beheren en bijwerken van de boekhouding van instrumenten aan de tafels onder het KA.
 - Het (technisch) toetsen van input aan criteria die door beide planbureaus voor beoordeling worden gesteld.
 - Het tussentijds (technisch) toetsen van input aan de gestelde kaders.
- Het overleg signaleert en koppelt terug aan zowel Klimaattafels (via het Klimaatberaad) als het Rijk (stuurgroep/ACKE/MCKE) zodat hiaten in de boekhouding tijdig kunnen worden ingevuld. De planning wordt afgestemd op de vergaderplanning van deze gremia.
- Het kernteam onderhoudt contact met tafelsecretarissen, tafelvoorzitters en betrokken experts bij de vakdepartementen.
- Het overleg vervult nadrukkelijk GEEN kennis-aan-tafelfunctie. Het is enkel gericht op een goede voorbereiding van de doorrekening en als zodanig slechts doorgeefluik van technische vragen (t.a.v. van compleetheid, parameters etc.).
- CPB geeft geen tussentijdse beoordeling van de maatregelen. Voorafgaand aan de definitieve doorrekening wordt eenmalig teruggelegd hoe CPB maatregelen interpreteert.
- PBL kan eenmalig een 'voorbeoordeling' doen van grote brokken per sector (maximaal 15). Daarbij wordt in kaart gebracht:
 - Dekt de instrumentenmix alle benodigde aspecten of valt iets belangrijks buiten de boot? Is er een consistente beleidsstrategie?
 - Is het in redelijkheid te verwachten dat deze instrumentenmix de gewenste bouwsteen tot stand kan brengen?
 - Zijn details voldoende uitgewerkt om een kwantitatieve beoordeling te maken?
 - Is de uitwerking 'KEV-bestendig'? (KEV werkt met vastgesteld en voorgenomen beleid.
 - Wat is ordegrootte effect 2030? (ranges van hele Mtonnen)

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 25 oktober 2018 10:06
Aan: [REDACTED]@cpb.nl'; [REDACTED]
CC: [REDACTED]@ser.nl
Onderwerp: brief werkafpraak doorrekening
Bijlagen: brief_werkafpraak_doorrekening_concept.docx

Beste [REDACTED]

Zoals besproken werken we aan een brief ter verzending vanuit Ed/Sandor aan Laura/Hans over de werkafpraak rondom doorrekening.

Bijgaand deze brief in concept. De brief betreft formalisering van wat eerder in 'kernteam' is besproken.

Een specifieke vraag vanuit onze kant betreft de planning in het nieuwe jaar.

Hebben jullie reeds met PBL kunnen bespreken wanneer jullie op z'n vroegst een concept aan Nijpels zullen kunnen aanbieden?

Hoor graag jullie opmerkingen, liefst zo snel mogelijk als dat lukt.

Ik zal deze brief parallel ook aan PBL voorleggen.

Hartelijke groet,

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 30 oktober 2018 20:59
Aan: [redacted]
CC: [redacted]@ser.nl; [redacted]
Onderwerp: Re: brief werkafpraak doorrekening

Ha [redacted] veel dank.
 Heel veel vraag naar de planning, hoor graag als jullie eruit zijn :)

Tot donderdag!

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 30 okt. 2018 om 14:29 heeft [redacted]@cpb.nl> het volgende geschreven:

Dag [redacted]
 Ten behoeve van de bijeenkomst van aanstaande donderdag bijgevoegd alvast enkele op- en aanmerkingen van onze kant (in comments en track changes).
 Over de planning zijn we op dit moment in gesprek met PBL (zie ook de comments). Het streven is om hierover voor dan wel tijdens de bijeenkomst van aanstaande donderdag uitsluitel te geven.
 Hartelijke groet,
 [redacted]

From: [redacted]@minez.nl]
Sent: donderdag 25 oktober 2018 10:06
To: [redacted]
Cc: [redacted]@ser.nl
Subject: brief werkafpraak doorrekening

Beste [redacted]
 Zoals besproken werken we aan een brief ter verzending vanuit Ed/Sandor aan Laura/Hans over de werkafpraak rondom doorrekening.
 Bijgaand deze brief in concept. De brief betreft formalisering van wat eerder in 'kernteam' is besproken.

Een specifieke vraag vanuit onze kant betreft de planning in het nieuwe jaar.
 Hebben jullie reeds met PBL kunnen bespreken wanneer jullie op z'n vroegst een concept aan Nijpels zullen kunnen aanbieden?
 Hoor graag jullie opmerkingen, liefst zo snel mogelijk als dat lukt.
 Ik zal deze brief parallel ook aan PBL voorleggen.
 Hartelijke groet,
 [redacted]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the

message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 31 oktober 2018 07:17
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: Brief

Ben benieuwd waar Pieter Boot nog mee gaat komen. Hij heeft gisteren in de ACKE toegezegd dat hij alles op alles gaat zetten, in overleg met zijn mensen, om de planning juist verder naar voren te halen zodat kabinet zich kan richten op MR van 22/2 (laatste MR voor krokusreces).

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 30 okt. 2018 om 23:06 heeft [redacted] <[redacted]@minez.nl> het volgende geschreven:

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted] <[redacted]@pbl.nl>

Datum: 30 oktober 2018 om 22:46:30 CET

Aan: [redacted] <[redacted]@ser.nl>, [redacted]
 [redacted] <[redacted]@minez.nl>

Kopie: [redacted]

Onderwerp: Antw.: [redacted] Brief [redacted]

Oh, nabrander: de oplevering op 21 februari maakt ook dat een uitgebreid extern reviewproces zoals dat voor de zomeranalyse is gedaan niet past. Mochten jullie daar wel aan hechten dan moeten we het dus hebben over andere plannings-scenario's.

Groet,

[redacted]

From: [redacted]
Sent: dinsdag 30 oktober 2018 10:41

To: [redacted] <[redacted]@ser.nl>; [redacted]
 [redacted] <[redacted]@minez.nl>

Cc: [redacted] <[redacted]@pbl.nl>; [redacted]
 [redacted] <[redacted]@pbl.nl>

Subject: RE: Brief

Beste [redacted] en [redacted]

Ik heb een paar punten, naar aanleiding van de conceptbrief aan de planbureaus. Ten eerste merk ik op dat deze conceptbrief nu in het secretarissenoverleg is gedeeld zonder dat hierover reeds met ons overeenstemming was. [redacted]

Wij zien iom CPB 21 februari als de facto enig oplevermoment. De weken daarna worden gevuld met voorjaarsvakantie, CEP, en verkiezingstijd. Ik begrijp dat deze datum ook door het ministerie als uiterst moment wordt beschouwd. Delen jullie dat ook? Eerder kan voor ons simpelweg niet in de planning. Die planning hebben we volledig op spanning staan. Elke vertraging zit daarmee in het kritische pad.

Oplevering op 21 feb heeft de nodige consequenties voor de planning er voorafgaand. Voor ons is cruciaal dat wij op 7 januari kunnen starten met ons gedeelte van het werk, anders gaat het direct mis.

Dat betekent dat op 7 januari geen vragen meer mogen resteren over de bedoelde invulling van instrumenten. Op 21 december sluit daarvoor bij ons de poort. Dat betekent dat op 21 december alle instrumentatie volledig uitgetrild bij ons op bureau moet liggen. We willen een week hebben om over de laatste details te kunnen pingpongen. Dat betekent dat op 14 december de finale instrumentatie bij ons moet worden ingeleverd om de planning te kunnen halen. Of die week pingpongen gebeurt voordat of nadat het akkoord publiek is, maakt ons niet uit, zolang het op 21 december maar klaar is. De brief is nu weinig expliciet over het aanlevermoment en de mate van uitgetrildheid ('in december') en zou dat ons inziens wel moeten zijn.

De oplevering op 21 feb sluit ook uit dat jullie een concept kunnen ontvangen uiterlijk 3 weken voorafgaand aan publicatie. We moeten even overleggen hebben over welke voor-informatie door jullie gewenst zou zijn/nodig is om te zien of, op welk moment en in welke vorm dat eventueel gerealiseerd zou kunnen worden.

Tenslotte noemt de brief de wens de beoordeling in een gezamenlijke publicatie af te ronden. Ik merk op dat hier helaas een andere opzet wordt geopperd dan eerder voorgesteld. Besluitvorming over de vorm van onze publicatie zal in nader overleg met CPB plaatsvinden, maar het lijkt me gezien de rol- en werkverdeling in het gehele KA-traject en de tijdsdruk specifiek voor het beoordelingstraject meer voor de hand te liggen dat eea resulteert in back-to-back publicaties van PBL in samenwerking met CPB en vice versa dan in een gezamenlijke publicatie.

Vriendelijke groet,

From: [redacted]@ser.nl>

Sent: maandag 29 oktober 2018 3:25

To: [redacted]@ser.nl>; [redacted]@ser.nl>; [redacted]

[redacted]@ser.nl>; [redacted]@ser.nl>;
[redacted]@minez.nl' [redacted]@minez.nl>; [redacted]@minszw.nl'
[redacted]@minszw.nl>; [redacted]@minbzk.nl' [redacted]@minbzk.nl>;
[redacted]@minez.nl' [redacted]@minez.nl>; [redacted]
[redacted]@ser.nl>; [redacted]@minez.nl' [redacted]@minez.nl>;
[redacted]@minez.nl' [redacted]@minez.nl>; [redacted]
[redacted]@pbl.nl>; [redacted]@gmx.net' [redacted]@gmx.net>;
[redacted]@minez.nl' [redacted]@minez.nl>; [redacted]
[redacted]@ser.nl>; [redacted]@pbl.nl>;
[redacted]@dnb.nl' [redacted]@dnb.nl>; [redacted]@minez.nl' [redacted]@minez.nl>;
[redacted]@minez.nl' [redacted]@minez.nl>; [redacted]@minocw.nl'
[redacted]@minocw.nl>; [redacted]@ser.nl' [redacted]@ser.nl>; [redacted]
[redacted]@ser.nl>

Subject: Secretariaatsoverleg 1 november

Importance: High

Beste collega's,

Komende donderdag 1 november is er van 11.00 tot 12.30 uur een secretariaatsoverleg gepland.

Dat overleg kunnen we besteden aan een inhoudelijke bespreking van het bijgevoegde groeidocument Klimaatakkoord, een terugkoppeling uit het smalle Klimaatberaad van 30 oktober en aan overleg over andere punten die jullie ter tafel willen brengen.

Wetende dat iedereen het op dit moment behoorlijk druk heeft, hoor ik graag:

- Of er punten zijn die je komende donderdag ter tafel wil brengen
- Of inhoudelijke bespreking van het groeidocument Klimaatakkoord nu voldoende meerwaarde heeft.

Op basis van de reacties besluiten [redacted] en ik of het overleg doorgaat.

Het volgende overleg is gepland op donderdag 15 november. Dan hebben we de hele ochtend uitgetrokken voor inhoudelijk overleg over de resultaten van de sectorale en cross-sectorale werkgroepen.

Graag per omgaande je reactie!

Groet,

Van: Klimaatakkoord

Verzonden: vrijdag 26 oktober 2018 16:41

Aan: [redacted]@tauw.com>; [redacted]
[redacted]@triodos.com>;
[redacted]@ecorys.com>; [redacted]
<pietervangeel@vangeelconsultancy.eu>; [redacted]@minez.nl>;
[redacted]@uvw.nl>

CC:

[redacted]@minez.nl> [redacted]@ser.nl>; [redacted]
[redacted]@ser.nl> [redacted]
[redacted]@ser.nl> [redacted]@triodos.com>;
[redacted]@ecorys.com>; [redacted]
[redacted]@tauw.com> [redacted]
[redacted]@minez.nl>; [redacted]@ser.nl> [redacted]
[redacted]@ser.nl>; [redacted]@minez.nl>; [redacted]
[redacted]@minszw.nl>; [redacted]@minbzk.nl>; [redacted]
[redacted]@minez.nl>; [redacted]@ser.nl>;
[redacted]@minez.nl>; [redacted]
[redacted]@minez.nl>; [redacted]@pbl.nl' [redacted]@pbl.nl>;
[redacted]@gmx.net> [redacted]
[redacted]@minez.nl> [redacted]@ser.nl>;
[redacted]@pbl.nl' [redacted]@pbl.nl>; [redacted]

[redacted]@dnb.nl>; [redacted]@minez.nl>
[redacted]@minez.nl>; [redacted]@minocw.nl>
[redacted]@ser.nl>; [redacted]
[redacted]@ser.nl>

Onderwerp: Agenda en vergaderstukken Klimaatberaad smal 30 oktober

Aan: leden van Klimaatberaad smal

Ten behoeve van het Klimaatberaad van komende dinsdag 30 oktober (van 13.30 tot 15.30 uur bij de SER) ontvangt u hierbij een vergaderagenda met de volgende stukken:

- Groeidocument Klimaatakkoord versie 1.0 (KA-KB/44)
- Overzicht taakverdeling secretariaat (KA-KB/45)
- Tijdplanning (is ook eerder toegestuurd) (KA-KB/46)
- Concept-brief aan de planbureaus (KA-KB/47)
- Handreiking doorrekening (KA-KB/48)
- Brief van Milieudefensie en FNV met reactie op de Kabinetsappreciatie (KA-KB/49)

Het *Groeidocument Klimaatakkoord versie 1.0* en de *Concept-brief aan de planbureaus* zijn strikt vertrouwelijk en niet bedoeld voor verdere verspreiding.

Vriendelijke groet, mede namens [redacted]
[redacted]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 2 november 2018 12:06
Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]
Onderwerp: Belangrijkste punten uit bijeenkomst 01-11
Bijlagen: handreiking_doorrekenbaarheid.docx

Beste allen,
 Dank voor een drukbezocht overleg gisteren. Hierbij de belangrijkste punten als besproken.
 Bijgaand ook de handreiking doorrekenbaarheid.
 Ik plan wekelijks overleg in vanaf 16nov.

Planning tot kerst:

Tot 16 november JFF-ronde langs contactpersonen sectoren maken om plaatje van in ieder geval de
 Rijksinstrumenten zo concreet mogelijk te krijgen
 Vanaf 16 november wekelijks overleg instrumentengroep
 1 december beleidsinstrumenten uitgewerkt (=voldoet aan eisen doorrekenbaarheid)
 14 december sluiting loket bij PBL/CPB voor maatregelen
 21 december Definitief vastgesteld en uitgetrild pakket maatregelen binnen bij PBL/CPB

Planning 2019

Nog niet definitief vast te stellen, want mede afhankelijk van bredere gesprek over proces.
 PBL/CPB geven aan: 18 februari kunnen concepten op z'n vroegst beschikbaar zijn, met publicatie op 21 februari.
 PBL/CPB benadrukken met klem dat er geen ruimte is om in de planning rekenwerk naar achteren te schuiven.
 Primaire processen komen dan in het gedrang.

Inhoud doorrekening

- PBL geeft geen kwantitatieve uitwerking van weglekeffecten
- Aandacht voor arbeidsmarkt/werkgelegenheid ook kwalitatief
- Voor ruimte is niets extra te melden tov analyse VHKA
- Aandacht voor inkomensverdeling / lasten wordt in samenwerking door PBL en CPB uitgewerkt maar expliciet aan CPB gevraagd
- Oplegger of bijlage met duiding verschillen van benadering door PBL en CPB

Opdrachtbrief

- Wordt aangepast obv opmerkingen cpb/pbl. Data en gevraagde onderwerpen moeten in de opdrachtbrief vermeld worden.

Doorrekenbaarheid van maatregelen

- PBL zal naar verwachting maatregelen kunnen opdelen in voorgenomen beleid en geagendeerd beleid (afhankelijk van voorwaardelijkheden)
- CPB kijkt per maatregel of die doorrekenbaar is. Consistentie met CPB moet zijn geborgd. Bezien we in volgend overleg, obv completer overzicht boekhouding.
- Handreiking doorrekenbaarheid wordt rondgestuurd.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 14 januari 2019 11:56
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: planning doorrekening klimaatakkoord

Volgens mij is dit nog niet besloten en komen de planbureaus nog met een gezamenlijk voorstel waarop wij dan weer moeten reageren.

Laatste wat ik van CPB weet is dat men met PBL kwam tot begin maart als eerste moment waarop zij kunnen opleveren, maar we zou nog nader over worden gesproken.

Volgens mij moeten Rijk en KB Smal gezamenlijk inzage krijgen, net als vorige keer.

Wat wel ingewikkeld is: als de planbureaus voor de PS een concept leveren, en er wordt na PS gepubliceerd, ligt het verwijt dat eea bewust onder de pet wordt gehouden wel erg voor de hand.

an: [REDACTED]
Verzonden: maandag 14 januari 2019 11:50
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: planning doorrekening klimaatakkoord

Morgen heeft [REDACTED] het regulier overleg met Pieter Boot waar o.a. de publicatiedatum van de doorrekening op de agenda staat.

Eerder is al besloten dat dit eind maart is.

De vraag is of en wanneer er tbv kabinetsappreciatie behoefte is aan conceptrapport van PBL.

Graag vandaag een reactie,

[REDACTED]

Abcouwer, T. (Tristan)

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 16 januari 2019 11:09
Aan: [REDACTED]

Onderwerp: 190115 Verslag bila PBL 15 januari def
Bijlagen: 190115 Verslag bila PBL 15 januari def.docx

Bijgaand ter info het verslag van het regulier overleg met PBL.

Verslag regulier overleg met PBL (dinsdag 15 januari 2019)

Aanwezig: Pieter Boot. [REDACTED]

Agenda**1. Financiering aanvullende werkzaamheden door PBL****2. Publikatiedatum notitie over hernieuwbaar, besparing en emissies in 2020.**

- PBL publiceert de notitie op 25 januari om 14.00 uur.
- EZK wordt voorafgaand geïnformeerd over het persbericht conform de normale procedure.

3. Publikatiedatum doorrekening en werkafspraken Klimaatakkoord

4. PBL heeft met CPB afgestemd dat de doorrekening bij huidig inzicht 8 maart gepubliceerd kan worden. Dit is wel onder voorbehoud van een stabiele input. Het loket sluit vandaag.
5. Bij publicatie op 8 maart is er geen ruimte voor een commentaarronde (en op basis daarvan verbeterlag) door de tafelvoorzitters en departementen. EZK geeft aan sterk te hechten aan deze commentaarronde, zodat de verbeterlag op basis van commentaar van de departementen kan plaatsvinden. Pieter Boot zal hierop terug komen.
 - Bij latere publikatie is die ruimte er wel (10 dagen van tevoren) al moet er dan nog meer gezocht worden naar een manier om lekken te voorkomen.
 - Er is geen ruimte voor een nieuwe latere doorrekening obv aanpassingen van het akkoord. Die kunnen wanneer beschikbaar voor 1 mei meelopen bij de KEV 2019.
 - Parallel aan de doorrekening lopen bij de ministeries/Klimaatberaad enkele trajecten (bijv. tav de borging van het KA). Die planning daarvan is er op gericht om eind maart openbaar te maken.
 - Er volgt nog een procesbrief aan Wiebes. Het concept daarvan wordt met EZK gedeeld.

- PBL geeft aan met welke maatregelen hoeveel tonnen worden gereduceerd. Als dat minder is dan de tafel had bedacht, zullen ze dat ook onderbouwen.
- We hebben vanuit EZK aangegeven dat er bij de tafel financiering behoefte is aan de totale investeringsopgave zeker omdat het totaal bedrag eerder nog niet genoemd kon worden.

4. Lopende zaken

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 22 januari 2019 13:31
Aan: Gastra, mr. A.F. (Sandor); [redacted]

Onderwerp: Re: Planning doorrekening

Collega's,

Hans Mommaas gesproken. Advies wordt 13 maart publiek. Twee weken daarvoor terinzagemogelijkheid voor de departementen. PBL zal in oordeel over industrietafel zo mogelijk ook breder ingaan op (on)mogelijkheden alternatieve vormen van Co2 heffing. Vragen van politieke partijen zullen pas in behandeling worden genomen als de doorrekening van het OKA klaar is.

Vanmiddag sturen zij brief aan kabinet waarin dit wordt gemeld. Daarmee wordt de datum van 13 maart ook bekend.

Sandor

> Op 22 jan. 2019 om 11:41 heeft Gastra, mr. A.F. (Sandor) [redacted]@minez.nl> het volgende geschreven:

>
 > Hans Mommaas wil Sandor voor 14.00 uur spreken echter Sandor heeft geen mogelijkheid in de agenda. Kunnen jullie aangeven of het ook echt voor 14.00 uur besproken moet worden? Heeft het met de ta minister te maken?

>
 > Groet, [redacted]

> -----Oorspronkelijk bericht-----

> Van: [redacted]
 > Verzonden: dinsdag 22 januari 2019 11:17
 > Aan: [redacted]@minez.nl>; [redacted]@minez.nl>;

[redacted]@minez.nl>
 [redacted]@minez.nl>; Gastra, mr. A.F. [redacted]@minez.nl>

> Onderwerp: Re: Planning doorrekening

> Allen,
 > De brief die men uitstuurt is niet een concept, maar definitief.

> Ik heb gewezen op de grote gevoeligheid. Laura en Hans hebben besproken dat Hans vooraf Sandor informeert.

>
 > [redacted]
 >
 > Verstuurd vanaf mijn iPhone

>> Op 22 jan. 2019 om 10:40 heeft [redacted]@minez.nl> het volgende geschreven:

>>
 >> Allen,
 >> De brief planbureaus komt vanmiddag.
 >> Strekking:
 >> Planbureaus zijn uitgekomen op definitief naar buiten op 13 maart.
 >> Eind februari komt er voorinzage op locatie voor een klein aantal 'beleidsexperts'.

>>
 >> Mommaas belt ahg is met Sandor vanmiddag.
 >>
 >> Men komt in deze opzet aldus pbl maximaal tegemoet aan alle wensen, van kabinet, kamer en tafels.

>> [redacted]
 >>
 >>
 >> Verstuurd vanaf mijn iPhone